

словѣни къмъ българската държава вече било късно. Защото сръбскитѣ и хърватскитѣ словѣни били вече достигнали пълното си обособление и били образували силни самостоятелни държавни центрове. Националното имъ съзнание и политичната самостоятелностъ до толкова били се развили, че, подпомагани и подстрѣквани отъ византийцитѣ, тѣ не могли да се откажатъ отъ тѣхъ и да се слѣятъ съ българитѣ въ единъ народъ. Затова именно всичката дѣятелностъ и трудове на българскитѣ царе Симеонъ и Самуилъ въ това направление останали безуспѣшни. Както се вижда отъ този кратъкъ и общъ прѣгледъ, обединението на словѣнскитѣ области, поради мжно-свладимитѣ трудности, които се изпрѣчвали на пътя, вървѣло бавно и мжно. За да се получи по възможностъ една по-ясна картина за него, ние въ кратки черти ще прослѣдимъ неговото развитие въ царуването на тритѣ най-важни български династии отъ първата епоха: Дуло, Крума и Шишмана.

§ 11.

Обединение на словѣнскитѣ области отъ династията на Дуло.

Князь Аспарухъ, слѣдъ като прѣминалъ р. Дунавъ, въ движението си на югъ покорилъ мизийскитѣ словѣни, които срѣщалъ на пътя си и между които изрично се споменуватъ сѣверитѣ и другитѣ седемъ или по-вѣрно шестъ словѣнски рода. Първитѣ изселилъ отъ старитѣ имъ жилища прѣдъ Верегавската клисура и ги заселилъ на изтокъ, за да защищаватъ близкитѣ до византийцитѣ български земи, а пкъ другитѣ си запазили старото мѣстожителство на западъ. Професоръ В. Н. Златарски мисли, че прабългаритѣ встѣпили въ съюзни отношения съ мизийскитѣ словѣни и че между тѣзи два народа